

СВЕТЛОТАМЉЕ

Никола Милошевић

Међу многим заблудама што замрачују наш увид у оно што чини суштину уметничког дела има једна позната као заблуда парафразе. Многи књижевни критичари и књижевни историчари пишу о литерарним творевинама тако као да се њихове поуке готово без остатка могу преточити у језик којим се књижевна критика и књижевна теорија служе. Да ипак није тако и да између та два језика нема потпуне самерљивости, лако је докучити већ на основу просте чињенице да би у противном све што је у уметности особено морало бити сувишно или, другачије и можда тачније речено, сасвим непотребно.

Када бисмо, наиме, могли у реч критичарске и књижевно-историјске прозе у потпуности превести реч поезије, сваки књижевни подухват био би, строго узевши, нешто узалудно. Чему васколики песников труд под сунцем ако се све што он пише може и језиком прозе исказати, и при том још, рекло би се, много јасније и свакодневном разумевању приступачније. Мора, дакле, бити нечег - неког значења на пример - што је једино уметник у стању да нам дочара.

А које би то и какво значење било о томе на сликовит начин у једном свом напису говори велики италијански сликар Ђорђо де кирико. Де Кирико је у уметности видео нешто попут златне мрежице помоћу које се једино могу уловити извесни у дубини скривени видови стварног света, налик по нечему на какве велике метафизичке лептире што у свакидашњем животу неопажено промичу мимо нас. Овај уметник имао је дакако при том на уму само сликарско умеће, али све оно што је у том умећу овако у слици представио, може се без великих преинака применити и на песничку уметност.

Могли бисмо и песника - разуме се, оног који то заиста јесте - упоредити са творцем златотканих уметничких мрежа, само што су те његове мреже од речи а не од слика изаткане. И као што сликар, служећи се цртежима и бојама исказује неку спознају која се ни на један други начин не да исказати, тако и песник пева о нечем што писци теоријских расправа или просто неке неуметничке прозе било које врсте никад, већ по природи ставри, не би били кадри да досегну. То би, уједно, могао бити и знак распознавања за поезију у правом смислу тог израза.

Уз сав онај ризик упрошћавања и поједностављивања што га свака сведена, у мало речи уобличена оцена подразумева, мерило помоћу кога би се домашај нечије песничке творевине дао просудити био би, ако се тако може рећи, степен њене "преводивости" у одговарајући прозни склоп. Или, другачије речено, уколико се каква песма више у језик прозе да превести, утолико је њен уметнички досег мањи. И обрнуто. Уколико се неуспешније може већ поменути преводачки захват извести, утолико више вреди само уметничко дело.

Ако сад од оваквог неког мерила пођемо при просуђивању поезије Боривоја Рашуа, уверићемо се да је овај, у домаћој књижевној јавности најалост недовољно уочени и оцењени аутор, један од оних песника чије стихове, колико год се трудили, нећемо бити кадри да макар приближно

искажемо језиком прозе. О томе понекад говоре већ сами наслови што их је песник одабрао. Један од таквих наслова састој се од свега једне, потпуно непреводиве, а ипак значењем крцате речи - *светлотамље*. Критичар би, додуше, могао покушати да за тај у свакидашњем и опште прозном језику непостојећи израз нађе одговарајући термин. Могао би, примера ради, да у оном што песник светлотемљем назива види само један посебан облик идеје опречног споја светлости и таме, тих кључних симбола за оно од чега се састји човеков свет. Међутим, ма колико покушавали да тај наслов овако у један други језички склоп преведемо, залуд ће нам сав тај труд бити. То парадоксално прожимање начела светлости и таме, тог битног обележја свеколиког постојања, немогуће је исказати било којом другом речју осим ове што ју је само овај и ниједан други песник сковао.

Када би било могуће сачинити какав свеобухватни метафизички речник за све оно што нашем начину казивања иначе трајно измиче и када би се у том речнику нашло места - а морало би се наћи - за то, условно говорећи, прожимање начела светлости и таме, онда би у одговарајућој рубрици могло бити само светлотамље Боривоја Рашуа. А у таквом једном речнику и неки други појмови, неисказиви језиком филозофа и прозних писаца, могли би се овог пута у вербални исказ уобличити не толико једним изразом колико читавим једним стихом.

У песми *Сагледавање* налази се управо један такав стих, којим би се рецимо дала исказати и она спознаја о крхкости и пролазности свих ствари овога света, за коју ниједан мислилац није у стању да нађе потпуни језички еквивалент.

Све што јесте као да и није, каже песник. И док ту његову реч исчитавамо, суочавамо се са једном истином о свему постојећем која се ни читавим томовима филозофских расправа не би дала исказати. А ако би састављач тог замиљеног метафизичког речника потражио одговарајући израз за сазнање о оном крајњем удесу људског рода коме су толике расправе посвећене, опет би му у ту сврху могао послужити само неки стих. Таква одговарајућа вербална целина могла би се наћи у следећој строфи изузетне лепоте и упечатљивости што ћемо је навести из песме *Сенка*:

*Са краја када се крене
Почетак и није тако близу
Човек је сенка своје сене
Која се види у смртном низу.*

Писац ових редова и сам би подлегао искушењу завлуде парафразе када би се ово што је овако о поезији Боривоја Рашуа забележено узео као неку врсту вербалне слике песништва о коме је овде реч.

Песник би се могао замислити - овај песник у сваком случају - као какав испосник и подвижник уметничке вере што у самоћи и иза каквог замагљеног окна исписује своје стихове који светле попут кандила у мрклој ноћи. А критичар би тада био онај ко својом руком превуче по том

окну како би светлост кандила постала видљивија за оне што покрај окна промину.

Нека, дакле, тако буде схваћен и овај запис - као покушај да се читаочевом оку јасније предочи тај пламичар што га је песник ужегао да њиме осветли таму постојања.

ЗОРА

НЕБО

Празно гледам сенком осенчено
Небо што се изнад мене плави
Само оно што је изречено
Кадро себе опет да објави.

Небо кућа у којој Бог живи
Сунце светло које се не гаси
Звезде одсјај ком се човек диви
У месецу станују уздаси.

Човек живи за Бога потврда
Сенка која на земљи га прати
Ко год мисли он зато и страда
У страдању најлакше се схвати.

ЛУТАЊЕ

Дубина у којој најчешће пребивам
Смара ме с времена на време
Суштину и од себе брижно скривам
Ништећи тако проклијало семе.

Лако оном коме је све лако
Ко тежину није окусио
С места родног ко се није мако
И са тугом у свет упутио.

КРИК

Када се коначно догоди
Оно што свакако мора доћи
Биће то права ода слободи
Потврда смрти и њене моћи.

Све што је било биће узалуд
Највеће постаће кобно мало
У једном часу нестаће труд
Са њим заувек и све остало.

Висина која постане место
На коме дух умрлог пребива
Биће васкрсом нови престо
Вечна ватра непрестано жива.

Кад судбина собом проговори
Речју својом мирно неумитном
Мине часом оно што Бог створи
У тренутку једном давно збитом.

ПРИСЕЋАЊЕ

Често се сетим свега онога
Што се никако заборавити не да
Памћењем призивам Бога
Мишљењем стрепим од следа.

Било траје сред живог небића
Судар њихов увек искру рађа
Тешко оном који без открића
Коме живот од невиног крађа.

СВЕТЛОТАМЈЕ

Када се последњи грумен црнице
Као звук над мојом главом зачује
У вечно светло утонуће моје зенице
Нестаће заувек животне олује.

Када вечност постане место
Где живот наставља да траје
Спознаћу зашто сам тако често
Желео жарко последње трзаје.

Говор ће тада постати ћутање
Које и од речи више каже
Прекинуће се страшно лутање
Без наде да нађу они који траже.

ПОВРАТАК

Кретање је знак за растајање
Од Творца по коме све траје
Колико брже - више нестајање
Покренуто никада не стаје.

Повратак је обличје спасења
Задња нада сваког умирућег
Смрт је увир свеколиког хтења
Крајња мета свега путујућег.

УРАЊАЊЕ

Није срећан онај ко се смеје
Нит је тужан свако који плаче
Радостан је кога вера греје
Сваким даном све више и јаче.

Лако оном који не разуме
Да је туга сагорела срећа
Да слобода живи усред шуме
Колко гушће утолико већа.

СМРТ

И мени ћеш једном доћи
Нећеш мене мимоићи
Све што јесте мора проћи
А рођено теби стићи.

Са радошћу која плени
Примићу те у загрљај
Бићу оцн своје сени
Тама биће вечни сјај.

Неми језик кад заћути
Из њега ћу разумети
Који даље следе пути
Шта ћу моћи а шта смети.

ВЕЧНОСТ

Светлост нова надсветлиће стару
Глас умрлог још се даље чује
Све што живи нестаће у гару
Ватре коју разгоре олује.

ПАТЊА

Смрт је место у којем се спаја
Билост давна и вечност далека
Живот траје после свога краја
Ко што тече непресушна река.

МЕРА

Само онај ко сачува меру
Никад неће себе проклињати
Чврст једино ослоњен на веру
Ко уверен не мора и знати.

СВЕТИЛИШТЕ

Грех је страшан грешку не признати
Пркос Богу у лице бацати
Различито у једно сабрати

Кренути се а не знати стати.

Корак увек нови корак тражи
Ко се крене тај више не стоји
Нико не сме стајати на стражи
Своје сене ко се одвећ боји.

Храбар онај ко о томе ћути
Ко све речи у подвиг претвара
Мудар свако ко се не наљути
Коме памет нема сенку жара.

СЛЕД

Могло је бити да ова слова
Не плове из моје мисли
Живот је узмак ружних снова
Што су се у себе стисли.

Ко последњи прво уочи
Никада неће живот наћи
Из слова ко песму срочи
Пут сазнања учини краћи.

Бол почиње где се мисо рађа
Горак окус сладост увек следи
Дрво плодно кад постане грађа
Кров почива на најдоњој греди.

КРУЖЕЊЕ

Свака се мисао у себи окреће
Ниједног часа она није иста
Узлетела птица моћна да слеће
У одсјају сунца тек вода заблиста.

Тужан свако ко срећу призива
Коме радост у чекању прође
Грешан онај ко се не одзива
Док непозван на весеље дође.

Светло таму тамнијом учини
Облак сунце у јасноћу ствара
Све видљиво само у ведрини
Осветљено од сунчевог жара.

ИШЧЕКИВАЊЕ

Одавно не знам шта ћу са собом
Свако кретање болем је означено
Хитајућ даље патим за добом
Које је заувек утрошено.

Сваки ми корак ломи кости
Ништа се не збива без муке
У паклу бола памтим радости
У тишини чујем несносне звуке.

Муња у мени још помало тиња
Светло грома она одвећ бива
Шума се не види од растиња
Ајкула копном ко по води плива.

ПРЕЛАЗ

Тренутак што спаја безизлаз и наду
Пропадање у таму што светла траг има
Раскршће је које види онај ко у паду
Који већ бејаше на страшним брдима.

Пустош јарка светлост скоро да је тама
Усплахирен заста на вратима бола
Живот једностраност крутост или тама
Све то или можда од свега напола.

Целине су увек сан недосањани
Делови опсена невелика нека
Прошли дани ничим замењени
Срећа горка увек предалека.

НАДВИСИВАЊЕ

Освојио сам простор
Што се преда мном стере
Смакнувши испред себе застор
Скривен у болу постојане мере.

Болом је ношен
Само онај што срећу тражи
Као трава пада покошен
Неопрезан кад бди на стражи.

Зов радости у болу се чује
Патњом се надвисује јад
И хладно гвожђе може да се кује
Ако је ковач искусан а млад.

ПИТАЊЕ

Дрхтим у страху
Пред суновратном могућношћу
Свеопштег пада а дизање је
Толико крви и ума хтело.

Само успут се ево питам
Али шта ако је то нечија воља
Јача и од крви и од ума
Подарених нам за искушење
Патње праведника и радости
Несносних.

ПАД

У овом часу очаја и јада
Када се бол разлива у сјај
Почињем да патим ако нема пада
У почетку сваком видим само крај.

Призивам снагу одбеглу у лету
Да узвратим удар ненадан и јак
Усмерен хитац мимоиђе мету
За њу је био немоћан и лак.

При крају самом почетак ме сећа
У нејасном лику што даљина прави
На дане бивше када беше срећа
Све оно у нама што се икад јави.

УНЕЗВЕРЕНОСТ

Извирујем да угледам
Дан када ме неће бити
Шуњам се и прикрадам
Ништа се не може скрити.

Све што стварам
Стварам то без плана
Радећи се најбоље одмарам
Од једнога до другог дана.

НАСТАВАК

Тешко оном ко помисли само
Да је живот суштина живота
Да није ничег онамо намо
Иза оног невидљивог плота.

Једнако тако муку мучи
Коме се ово страшним чини
Ко не може да разлучи
Шта припада земљи а шта висини.

Само ко живот са смрћу гледа
Нераздвојно ко их у себи спаја
Никада се не уплаши следа
У коме почетак наставак је краја.

РАСПЕЋЕ

Тужно звучи оно сазнање
Да није могуће доћи до среће
Ако ниси спреман на чекање
На голготу и свето распеће.

Мир Божји походи само
Оног који са крста моли
Доспети може на место тамо
Онај који собом Бога воли.

Бол је искра новог успона
Што стрмину увек другу има
Радост срце много више слама
Нема ватре ако нема дима.

СЕЋАЊЕ

Дужа су ми два овдашња дана
Него два миленијума
Сваким часом отвара се рана
Одавно затрпаног хума.

Гледао сам Христово рођење
Знам да је јуче било

Након чега би васкрсење
Којим се вечно у човеку збило.

ГАШЕЊЕ

Сада када се последња
У нама нада гаси
Мисли само ко сања
Дисање коме су уздаси.

Све што ће бити већ је било
Од свега остало је одвећ мало
У прикрајку краја себе се свило
Како би у мање и од себе стало.

ВЕРОВАЊЕ

Од оног часа када знам
Да живот по смрти бива
Осећам унутрашњи план
Који се неверном вечно скрива.

Вера јесте светлост у тами
Сен Бога што ходи по небу
Једина утеха да нисмо сами
Кап вина у насушном хлебу.

ОСЕН

Тешко оном ко се задовољи
Малим ходом на великом путу
Ко од јуле није данас бољи
Туђем ко се повинује скуту.

Лако сваком ко за једном живи
Коме мера баш сада се збива
Над њим увек лебди облак сиви
Сунце од њег непрестано скрива.

Светло тами појачава сену
Мрак у себи увек искру носи
Све велико збива се у трену
Вечност била вечности пркоси.

ВИД

Ако би живот на овом стао
Без моћи да се даље креће

Ни сам не знам шта бих дао
За светло посмртне свеће.

Песма је живот који јечи
Дубоко у нама далеко од вида
Песник једино уме да клечи
Да умире од властитог стида.

ВАСКРС

Никада као на овај дан
Не осетим у себи дете
Живот постаје давни сан
Бог се у нама са собом срете.

Почетак бива на самом крају
Све остало пресахла је сен
Живот стане у задњем вапају
Вечност се увек сабира у трен.

ЋЕЛИЈЕ

У манастиру Св. Ћелије
Осећао сам се ко у мајчиној утроби
Никада ми није било веселије
Ко у тој српској духовној утврди.

Све ме је овде сећало на тамо
Где сам се као дете крстио
На манастир Крку онамо намо
Када сам сан страшни уснио.

Духом сам кренуо у беспуће
Живот је бивао мање од смрти
Све док не дођох до те куће
Беху ми затрте све прти.

Љубав се рађа у тишини
Дух не трпи велику галаму
Брдо се позна по равнини
Образ се огледа тек у сраму.

УСАМЉЕНОСТ

Колико само напора треба
Из себе просути снаге
Да би се доспело Богу до неба
Затрти у себи ђавоље траге.

САМОВАЊЕ

Самоћа је спој тишине и хука
Благи прелив између то двоје
Живот без самоће непрестана мука
Самоћом се тешке мисли роје.

Бука коју живот доноси са собом
Праву меру нађе у чврстој тишини
Колевка се стапа у себи са гробом
Све што нешто вреди живи у дубини.

На светлости сунца сред летњег дана
Ништа није налик свог правоме лику
Тек ноћна ишина од душе је рана
Светлост само јесте рам за тамну слику.

УЗВИШЕЊЕ

Пад је покрет између висина
Горак уздах у путу навише
Од врха се тек мери дубина
Није увек оно што нам пише.

Свет је сабир многих остатака
Од целине што нам Бога чине
Живот јесте непрекидна трака
У бездану а смера висине.

УВИРАЊЕ

Дуго се нисам сусрео са собом
Па не знам шта се у мени збива
Волео бих да будем насамо са Богом
У часу кад се живот у вечност улива.

Река тече зато што протицат мора
Да покретом живот свој потврди
Ништа се не збива без отпора
Тек ко гледа тај ништа не види.

СУТОН

РАСТАЈАЊЕ

Свака је радост залечена мука
Понор у души светлом обасјан
Осмех одјек претходног јаука
Сан утеха за оно што носи дан.

Корак до циља а циљ није
Суморно место сваког престанка
Смрт у себи нову тајну крије
У светлу новог растанка.

РАЗДАЉИНЕ

Све што нама чини се велико
Тек је трунка огромне целине
Коју није премерио нико
Ко се није пео у висине.

Вис највећи Богу је подножје
Мрља мала усред васионе
Светло овог небеско предворје
Што увише то страшније тоне.

ЈАУК

У истини пребива дубина
Лаж је сенка њезинога светла
Живот увек страшна развалина
Зора живи певом првог петла.

Бол је сена некадашњег здравља
Осмех увек остатак је плача
Смрт на миру никог не оставља
Дошла с Богом или пак од мача.

ОСЕЋАЊА

Радост јесте унутрашња мука
Дрхтај тела сред можда врелине
Одјек давног и ишчезлог хука
Иста страна далеке близине.

Плач у себи осећање крије
Суза увек залива истину
Ко без плача ни живео није
Увек ниско никад у висину.

ПУТАЊА

Откако сам на земљу стао
Небо ми се над главом не миче
Све што сам имао већ сам дао
Остале су само празне приче.

Ако је земља била на почетку
Небо нам бива утеха за крај
Као у потомству живимо и у претку
Живот је први плач и задњи трзај.

ДУБИНА

Бол је успон потонулог духа
Крик прејаки у муклој тишини
Напор страшни преосталог слуха
Сенка сунца у морској дубини.

Свака строфа можда је последња
Нико не зна шта у нама следи
Тужан свако ко ништа не сања
Без сна знање нестаје и бледи.

Увек било никада не било
Нема часа без некога знака
Птица лети што имаде крило
Корак следи само из корака.

МУК

Када се на тренутак осврнем
Погледам пределе пепео и гар
Од прве мисли одмах протрнем
У маху сам и млад и стар.

Све пустош око мене траје

Живот се као чудо понегде јави
Не видим никог ко се искрено каје
И овај пораз већ почео је да се слави.

Сумње нигде а кривца ни за лек
Чему све ово чујем и мртви ћуте
У шта нам оде овај проклети век
Када упропаштени ни да се наљуте.

УНАТРАГ

Дуго већ мислим на часак
Који мора једном доћи
Када ћу зачути прасак
Све дане створити у ноћи.

Што дуже живи све је теже
Из навике живота умирање знати
Смрт се увек на рођење веже
Ходом напред свако се поврати.

Боље увек оно што се чека
Удаљено свагда мање бива
Живот плитка кривудава река
Којом човек непрекидно плива.

Увир увек личи свом извору
Смрт је слика негдањег рођења
Свако копни у страшном напору
Без радости као и без хтења.

ТИШИНА

Осећам како полако тонем
Целим бићем у тамне дубине
У трен када хоћу да клонем
Прене хук ме опојне тишине.

Радост је кад се мисао осети
Кад осећај у мисао стане
Дух сједињен тек тада полети
Ватра жива у том трену плане.

Без тишине ватра мртав гар
Бука само пламен на махове
Ватра бива када живи жар

Живот само опонаша снове.

УСПИЊАЊЕ

Спас у нама стопји у дубини
Површина увек завава
Све што вредно било у тишини
Сан је светло оном који спава.

Буђење је сенка сваком сану
Нагли трзај из моћне тишине
Снажни замах сваком новом дану
Који сеже у страшне висине.

УДВАЈАЊЕ

Ко се једном у себи удвоји
Склон је увек даљем раздвајању
Храбар онај који се не боји
Коме живот води умирању.

Нико није био из ничега
Свако биће било је и прије
Ликом својим опонаша Бога
Светло сија кад је најтамније.

САЖИМАЊЕ

Страх и нада узајамно расту
Из корена давно засађеног
Срећа личи на иглу у пласту
Трунка светла никад осветљеног.

Муку чини оно што предстоји
Лаковеран у том види срећу
Смера свако ко се новог боји
Ко у руци носи упаљену свећу.

Све што било у нама постоји
Сенку своју на сутра протеже
Свако једно увек се удвоји
Духом светим потом се увече.

ОБРНУТО

Када сиђем у дно своје душе
Видим таму како светло гаси
Истим часом снови ми се руше
Мирну воду запљусну таласи.

Зло је темељ добра у човеку
Танка сламка на којој почива
Цели живот у овоме веку
У коме се само ужас збива.

Мржња цвеа на кичми љубави
Радост живи да би туга сјала
Живот оно што нам се објави
А не оно што природа дала.

Лаж истину потпуно прекрива
Дружење је врхунац самоће
Море себе у реку улива
Слатко само незрело воће.

НОСТАЛГИЈА

Зашто мора све да се затамни
Што би само жива светлост
Живот траје у смртној омами
Све што ће бити већ је прошлост.

Ништа се двапут не догоди
Једно се понекад само удвоји
Највећа тајна с нама се роди
Открије је само ко се споји.

ОЧЕКИВАЊЕ

Не знам зашто али зурим
У оно што ће свакако доћи
Како да објасним зашто жмурим

Да ми дани прерасту у ноћи.

Ничег се не бојим као себе
А нарочито свога нестрпљења
Од не билог срце ми озебе
Гаси радост свакога хтења.

КЛАТНО

Није лако носити распеће
Своју душу делити на двоје
Жив мртвима упалити свеће
Док свештеник пред олтаром поје.

Мали размак срце зна да пара
Сече њему и последњу вену
Рана већа колко више дара
Дуља ако би у краћем трену.

СУНЦЕ

Кога сунце није огрејало
Студен њему ништа и не значи
Коме сунце није засијало
Душа њему непрестано мрачи.

ДНО

Никад нико не угледа краја
Пре што с оне стране прође
Бог у нама немогуће спаја
Ко не крене и тај ће да дође.

Љубав носи сву снагу живота
Мржња таму у човеку ствара
Грех због греха највећа грехота
Ко год мрзи он себе разара.

НЕПРОМЕНЉИВОСТ

Крај почетак увек означава
Сада било некада не било
Смрт животе увек надјачава

Лет престаје кад се сломи крило.

Свој почетак у крајеве стављам
Ништа није од себе постало
Што не чујем никоме не јављам
Мерим оно што ми је остало.

ИЗМЕЂУ

Бој са собом у најтеже спада
Лако другог собом превладати
Свако онај ко уме да страда
Никад неће док пропадати.

Бој са собом у најтеже спада
Изван себе пораз мање боли
Храбар онај ко са собом влада
И ко себе у другој воли.

НЕСТРПЉЕЊЕ

Већ дуго чекам оно што ће доћи
Толико сигурно да се и не питам
Осим што слутим да ће усред ноћи
Наићи на ме кад почнем да скитам.

У страшном грчу који траје
Од оног уздаха кад сам се родио
Памтим ко једну све одаје
Које сам неприсутан походио.

БЕДЕМ

Свако онај ко за кратко траје
Без заноса ко живот изгуби
Са разлогом може да се каје
Зашто није умео да љуби.

Нико није себе надмашио
Свако бедем у себи пронађе
Ко погоди тек је промашио
Ништа није од поготка слађе.

СРЖ

Празан свако ко ништа неуме
Пуноћа је немерно боља
Осећајем ко само разуме
Њему увек понестане воља.

Целина је место за делове
Оквир чврсти свему постојећем
Само онај ко скида велове
Тајну сваку он засипа цвећем.

Учење је предграђе науку
Пут у себи циљеве садржи
Мисао је основа за муку
Која сеже до животне сржи.

СТИД

Одавно слутим страшни час
Ево сада и око га види
Слутња је најави за глас
Бестидан и друге постиди.

Горак је мед који никад нема
У себи честице бивше среће
Онај ко се на пут не спрема
Циљу своме никад стићи неће.

Срећа лепа само ако кратка
Све што дуго изгуби од снаге
Горка суза напоследку слатка
Притом никад не оставља траге.

Стид је понов врха некадањег
Нова снага за стари почетак
Мала сенка нашег света дањег
Свега било тужни завршетак.

СТУДЕН

Када сунце највећа је срећа
Студен свиме на свету овлада
Човек прима све на своја плећа
Некад носи а најчешће пада.

Радост чини да се и лед топи

Светлост прође кроз уске отворе
Само онај ко очи заклопи
Бистра ума дочекује зоре.

Студен врхом у зору долази
Размеђе је мера размеђеном
Време увек постепено гази
И на копну и на залеђеном.

ОЧАЈ

Светло мањи очај ноћи
Блесак сунца сени очи
Само знање да ће проћи
Бол опаки собом рочи.

Нема циља а пут траје
Све је било и кад јесте
Бог узима и кад даје
Тек на крају пусте цесте.

ИЗДВАЈАЊЕ

Нико не зна шта је некад било
Прошлост тајна од будућег већа
Све што јесте претходно се снило
Само у сну живот бива срећа.

ЖУДЊА

Колико само радости има
У оном часу кад туга мине
Знак за ватру облак дима
Дану када сунце сине.

Тежња увек немиру претходи
Благи одсјај таму боље скрива
Смрт привлачи сваког ко се роди
У реку га заувек улива.

Само онај ко уме да жуди
И коме се у месту не стоји
Ничему се на свету не чуди
Нит од чега он зна да се боји.

Усред бола радост смешна бива
Туга знаде ум да нам разбуди
Ко у води он мора да плива

Ма колико за копном да жуди.

ОТЕЖАВАЊЕ

Патна јача патњом опхрвана
Лакше њему од живота бремене
Стиже сама иако незвана
Да остави опет ново семе.

Дубина је место састајања
Свих недаћа које живот прате
У њој светли звезда постојана
Светлом тамним од сјајне позлате.

СЕНЧЕЊЕ

Шта је живот ако сам за себе
Стоји успут н смртноме прагу
Шта си Боже ако нема тебе
Кад је човек на одсудном прагу.

Откад собом насамо говорим
Плашећи се да нас ко не чује
Чезнем болно да нешто и створим
Да и Творац види шта се снује.

ПРЕСТИЗАЊЕ

Све што било од оног је боље
Што тек треба у живот да дође
Ништа не би без Божије воље
Вредно само што заувек прође.

Ко пречицом хоће на брзину
Да циљ такне од себе раније
Тек од тада види раздаљину
Коју никад ни слутио није.

СЕНКА

Баш никада нисам тражио
Више од онога што могу
Свима сам само бол блажио
На путу од Бога ка Богу.

Са краја када се крене
Почетак и није тако близу
Човек је сенка своје сене

Која се види у вечном низу.

РАЗДАЉИНА

Тешко је остати сам са собом
Делити патњу у немој тишини
Држати говор над затвореним гробом
Мртвومه себи у страшној близини.

Ко на живот из смрти не гледа
Само једну он истину види
Никад неће он сазнати следа
Ни разлоге због којих се стиди.

Смрт је мера свакоме трајању
Од детињства ко се не помири
Задњи трени проже у кајању
Да се макар имало намири.

САГРЕШЕЊЕ

Не можеш убити а остати жив
У туђој крви руке прати
Због кривице другог не бити крив
Туђим злочином себе правдати.

СИЛАЖЕЊЕ

Ничега се толико не бојим
Колико мисли доспеле до краја
Оног места у коме се удвојим
Обневидел од пунога сјаја.

Свака срећа као туга траје
Бол у себи сазнање прикрива
Частан само ко зна да се каје
Ком се живот у вечност улива.

Јаук који задњи трзај јави
Звук је далек у страшној близини
Ништа себе не прави у слави
Живи живот у тамној дубини.

НЕСТРПЉЕЊЕ

Ништа теже од дугог чекања
Оног што ће ионако доћи
Каква корист од тога трајања

Које мора неумитно проћи.

Смрт ко жели тиме је одбија
Живот томе једина је жеља
Страх из себе мислима разбија
Тугом скрива пламсаје весеља.

Горак укус равнодушје рађа
Немишљење Божија је казна
Ко промаши све друго погађа
И ко мисли тај ништа не сазна.

Рај за душу рађа противречје
Напон мисли из крајева сеже
Најплодније увек међуречје
Које вода у целину веже.

ПРОСТОР

Сумрак спаја ноћ са даном
Мисао је срећа у несрећи
Све што није најављено саном
Меру њега оно неће прећи.

Све што очај из себе породи
Крај са собом оно увек носи
Ко промаши најбоље погоди
Сунце блиста једино у роси.

ИЗБОР

Без почетка крај је увек тајна
Много већа што је прво даље
Почетак је тачка тамно сјајна
Одакле се живот у висине шаље.

Крај ће знати само радознали
За изворе свога првог претка
Само они што су сачували
Вратиће се до свога почетка.

ВЕЧНОСТ

СУДБИНА

А шта ако је упсиано у код
Ако другачије не може бити
Тешко је изменити пут и ход

Још теже истину од себе скрити.

Светло што се види на крају
Тунела који треба проћи
Осећају они што одавно знају
Најбоље да се види сред ноћи.

КОВИТЛАЦ

Круг је место свега што постоји
Ко год крене он мора и стићи
Храбар само ко се себе боји
И ко може самом себи прићи.

Коме само тишина у глави
Никад неће осетити снагу
Свега оног што немиран прави
И стварања лепоту преблагу.

НЕДОВРШЕНОСТ

Низ у нама који се окити
Давно небо у себи срочило
Што је било само може бити
Све се крвљу својом намочило.

СЛУТЊА

Светлост таму у радост претвара
Даје њојзи нове подстицаје
Добар дели пепео од жара
Да би могла ватра да потраје.

Јунак онај ко о томе ћути
Који речи у снагу претвара
Знаде само онај који слути
Ко не ради за што нема дара.

ДРХТАЈ

Мрак у себи крије тајну
Коју светло не обасја

Туга носи жалост сјајну
Сатрвеног житног класја.

Зибња увек срце стеже
Дрхтај покрет нови чини
Бол човека чврсто веже
Како на дну тако у висини.

ПОНИРАЊЕ

Смрт јепонор некадашњег тока
Нови изглед минулог живота
Знак је она истеклога рока
Увек милост никада грехота.

Ко у смрти не види врлину
Страшну нужду и пуну истину
Никад неће Богу у близину
Тамо горе њему у висину.

ОМЕКШАВАЊЕ

Тихи говор тврду мисо мења
Бука пречи да се ишта чује
Тиха вода јача је од стења
Више чини од сваке олује.

Ко у трку планину прелази
Нека стоји одакле кренуо
Циљ му оста у пређеној стази
Ходајући он је увенуо.

НАПЕТОСТ

Тешко оном ко никад не схвати
Да је било више од новог
Живи само онај који пати
И у болу ко угледа Бога.

Небо даје што земља узима
Ноћ је мера светлости дана
Васиона у себе не прима
Оног који не искуси рана.

УЗАЛУД

Ко захвати пуно у ширину
Ништа неће никада дохватити
Живот позна једино дубину
И онога ко може схватити.

ИЗВИРАЊЕ

Живот позна само умирући
Све док тече река увек жива
Она стане када увирући
Од неможи не може да плива.

СПАЈАЊЕ

Сан је место у коме се спаја
Ужас смрти са лепотом дана
У сну свако нагледа се раја
Дан покаже колика је рана.

Ноћ прикрива сваку пукотину
Што се дању оку указује
Нико није прего у висину
Ко у низу непрекидно траје.

КРАЈНОСТ

Знати оно што се давно знало
Највише је што живи у претку
Некад били мотика и рало
Исти алат биће на послетку.

НИТИ

Колико мало чинимо са собом
Најбоље видимо у сутону
У часу када се срећемо са Богом
На путу за васиону.

Горак укус који даје младост
У мислима које дуге беше
Нико није осетио радост
Код погледњи часи не утеше.

Тиха патња душу разгорева
Саговорник себи најбоље је бити

Ко у болу живи тај једино ствара
Патња чврсто увезује нити.

Ако икад будем дубину тако
С оне стране одакле је теже
Нећу жалит што сам оплакао
Оно што ме за детињство веже.

СРЕДИШТЕ

Кад се нешто гледа из средине
Лакши увид одатле се стиче
Крајеви су мање развалине
Ко дозива не мора да виче.

Сви крајеви стичу се у среди
Која собом искаже суштину
Важан онај који више вреди
Ко у малом налази дубину.

ТЕМЕЉ

Све што није било у темељу
Никада се неће учврстити
Кућа која зида се у муљу
Никад госта неће угостити.

Дубина је вера за суштину
Ко по врху разлоге налази
Никад неће осетит дубину
Која чека на животној стази.

Моћ се увек у разлици јави
Исто никад пажњу нам не држи
Тешко оном ко не зна да слави
Коме радост не доспе до сржи.

БЕЗМЕРЈЕ

Знати меру велико је знање
У безмерју човек се изгуби
Читав живот на смрт је чекање
Пати само ко уме да љуби.

ОЛАКШАЊЕ

Дар Божији у смрти пребива
Живи живот трен је у вечности
Смрт је тајна која се открива
Као трачак у мраку светлости.

ЧВРСТИНА

Смрт је живот у вечност претворен
Пут у небо преко вере води
Живот само за велико створен
Када траје у чистој слободи.

ДИВЉЕЊЕ

Само онај који доспе до дна
Врхом живи у муклој тишини
Све велико доспело из сна
Оно близу увек у даљини.

Сан је рана дању отворена
Лек за јаде који не пролазе
Сан је светлост од једнога трена
Што осветли невидљиве стазе.

СТРЕПЊА

Горим од жеље да умрем
Да и то чудо искусим
У том часу живот да сажмем
Смрт уживо да окусим.

Вечност спаја у себи разлике
Смрт и живот ту бивају једно
Оквир она за безбројне слике
У њој живи само смрти вредно.

ПРЕДАХ

Ко погоди тај више промаши
Живот увек изостави важно
Редак онај који се надмаши
Ко све гађа прецизно и снажно.

Сан је срећа за одувек тужне
Благи предах у ноћној тишини

Оквир светли за призоре ружне
Слика јасна у празној дубини.

Промашаји мера за поготке
Без њих ништа нико и не види
Само онај ко не види претке
Неће падат низ грбаве хриди.

Живот само у вечности предах
Провир кратки ка светлости дана
Пролазности одвећ јаки задах
У животу задобитих рана.

НАЛИЧЈЕ

Горак укус живот нам оставља
У вечности смисао се скрива
На растанку Бог се нама јавља
Тек од мртвог он учини жива.

ПОСЛЕ

Смрт је оно што иза ње следи
Живот њоме себе потврђује
Тај не живи кога она једи
И на трен га макар узбуђује.

Након свега тешко је живети
Мирно пратит како све пропаад
Најгоре је моћи а не хтети
Муку свога разумет народа.

Човек мре када се осами
Наду када у прошлост остави
Смрт га лако са собом омами
Вечност му се у часу објави.

НАДОЛАЗЕЊЕ

Живот оно што тек треба
Да у наше тело стане
Само онај ко доспе до неба

Ове лако пребољева ране.

Пут у вечност дуго траје
Све што кратко лако страда
Ко узима а не зна да даје
Препун буде чемера и јада.

Када дође тренутак истине
У коме се друго чини мало
Ко угледа те страшне висине
И не пита колко је остало.

Живот мука сваком ко поима
Да са крајем сав живот нестаје
Вечност лако за идеју прима
Онај који у мислима траје.

Пустош духа и тело разара
Сваку мрву у прашину прави
Само онај ко уме да ствара
С нама истину објави.

САДРЖАЊЕ

Крајња мера све друге садржи
Корак мање друге поништава
Бол осети до коштане сржи
Ко се смрти тешко приближава.

Велик свако ко за ало гледа
На почетку ко сагледа крај
Природа је оличење реда
Светлост сунцем тек добије сјај.

Лако оном ко велико хоће
Кад промаши није га срамота
Сред тргова страда од самоће
Мртав траје од вишка живота.

ПРЕТХОДНО

Бол удуши мишљењу претходи
Све му равно ко живи од јада
Мишљење нас до неба доводи
Ко на земљи вечито пропада.

Чему живот ако је пустиња
Духом ако није оплемењен
Нема звезда ако нема трња
Слободан је од Бога заплењен.

Горак укус у устима траје
Ако речи не погоде мету
Крупна глава бисер мисли даје
Немишљење увек носи штету.

ГРАНИЦА

Парадокс је припрема за ново
Што предстоји у стварноме свету
У почетку беше само слово
Реч псотала у славноме сплету.

Граница је основа слободе
С обе стране она је утеха
На њој чујем најбоље акорде
Она извор радости и греха.

Смелост собом увек ново носи
Устајалост рађа помирење
Богат моћан једино да проси
Противречје стварно избављење.

Свак ко редак собом врљав
Напрслине учвршћују свет
Стално чишћен увек прљав
Непокретан а спреман за лет.

СКОК

Пут ка свему из ничега креће
Најважније увек путовање
Оно извор понестале среће
Коју ништи предуго чекање.

Скок у центар једино помаже

Пењање је увек одмицање
С мало речи највише се каже
Брбљање је увод у кајање.

Светло смета носиоцу таме
Пречи њему наум да постигне
Људе треба оставити саме
Да ходају без дате пртине.

Циљ у себи путеве раскива
Скок ј начин да се то заклони
Добро чини ко уме да плива
А још боље ко уме да рони.

ТЕЖЊА

Само онај ко тежи великом
Радост себи тиме приреује
Ношен сада новијем обликом
Не губећи себе побеђује.

Тешко оном ко ничем не тежи
Ко у миру живот свој проводи
Ко умире а од смрти бежи
Увек гађа ништа не погоди.

Смрт је сабир великих наума
Који увек теже испуњењу
Живот само прекрцата сума
Укрђеност у великом хтењу.

Лако друго у се уверити
Тешко себе себи прихватити
Ко год може не мора и хтети
Увезати све животне нити.

Нико није себе надмашио
Мирно стао пред властитим ликом
Ко год гађа тај је промашио
Непогодак испратио криком.

ЗАБОРАВ

Кад памћење основ забораву
Зло добива нарочити изглед
Бој се оног ко залаже главу
Коме назад окренут је поглед.

Јунак рану своју не осећа
Кукавица и над туђом јечи
Много знаде ко се добро сећа
Из детињства ко уме да учи.

Тешка прича најлакше се сриче
Лако нико у живот не сложи
Песми основ у средишту приче
Па и оно што спознаш на кожи.

Празни дани пуне разређују
Мучно бива кад се живот крије
Тек пропали почињу да снују
Непотребне такав битке бије.

СЛУЧАЈ

Читав живот што у мени траје
Пречисти је од Господа дар
Богат онај ко уме да даје
Сваки пламен на крају је гар.

ПУСТОШ

Када све се у ништа претвори
А од малог веће буде мање
Вода тада почеће да гори
Сваки живот постаће страдање.

Крај у себи носи неки симбол
У њему се судбина ишчита
Патња увек животу је обол
Знаде само ко уме да пита.

ЋУТАЊЕ

Без куће и кућишта трајем
Гробови предака су далеко

Стојим пред сопственим крајем
Ни пола замишљеног нисам реко.

Никоме није дато да каже
Све што је на почетку наумио
Ћутање од говора увек драже
Осећано од оног што си заумио.

ОСЕН

Крај почетку увек бива белег
Трајање је обрис краја реке
Сунце блиста кад угледа снег
Мук оживи после снажне јеке.

Само оно што насупрот стоји
Двоје спаја у једну целину
Храбар онај ко зна да се боји
Чврсто везан лети у висину.

ПРАЗНИНА

Радост себе у несрећи топи
Тек заједно нешто више чине
Само онај који очи склопи
Крене небу у нове висине.

ВЕЧНОСТ

Кад се живот из смрти погледа
Бесконачност искаже сву меру
Пут живота истога је следа
Који себе уткива у веру.

СЕЋАЊЕ

Разум је препрека сваком усхићењу
Неумитни одблесак свему што је тама
Најважније увек живи у памћењу
Ко што слика стоји у окружју рама.

Ништа није било без великог жара
Нити се је ико мишљу усрећио

Свако важно дело извире из дара
У коме се само на тренутак скрио.

САГЛЕДАВАЊЕ

О како је тешко појмити дубину
Својим оком сагледати краје
Ликом својим спојит развалину
Даривати оном који даје.

Крај је станка новог почетка
Нова мука старог таласања
Сен опака опомена јетка
Почетак је новог незнања.

Губи онај ко увек добија
Узрок себе у разлогу крије
Бол у оку тек сузу улива
Све што јесте као и да и није.

Тешка рана тежом се излечи
Блага нарав тврду личност даје
Сваком ходу нешто се испречи
Ход је покрет што у месту стаје.

СТРПЉЕЊЕ

Кад се распон у живот претвори
И средиште мера краја буде
Тек ће тада ватра да сагори
Из дубине ископане руде.

Крајности су основ почетака
Нови живот старог облика
Осен пуни минулога мрака
Тамни оквир још тамнија слика.

Мртви дани животу претходе
Живот живи од часа постања
Сви се људи у коначном своде
на спој журбе и вечног чекања.